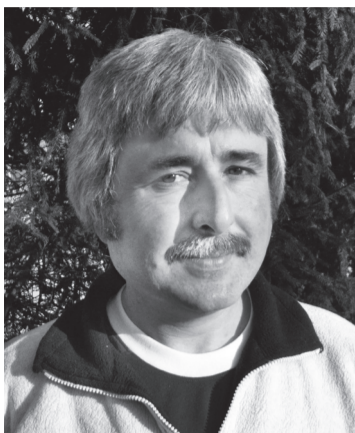

Alvégtől a felvégig A palóc konyha kincsei 3.

A kisceseti lakosok konyhaművészeti tudományát bemutató sorozatunk számára ezúttal Kacsári Lászlót sikerült rávennünk, hogy készítse el kedvenc ételei egyikét, és bocsássa a köz rendelkezésére annak receptjét. Köszönjük, különösképpen a szellemes fűszerezést.

Kecskepörkölt

Előkészítése: A húst megmossuk, lecsöpögtetjük és kb. 3 cm-es kockákra vágjuk. Vízet forralunk, 1 percre beledobjuk a paradicsomot, leszűrjük, a héját lehúzzuk, kockára vágjuk. A vöröshagymát megtisztítjuk, kockára vágjuk, vagy nokedli szaggató hátsó részén lereszeljük. A tv-paprikát fölkockázzuk.

Elkészítése

A zsírt felhevítjük, rádobjuk a vöröshagymát és zsemleszínűre pirítjuk 1 mokkáskanálnyi sóval. Rátesszük a leitatott húskockákat, és fehéredésig pörköljük, ezután levesszük a tűzről és befűszerezük. Rátesszük az apró kockákra vágott paprikát, a borsot, a köményt, a pirospaprikát, a Piros Aranyat. Összekeverjük és visszatesszük a tűzhelyre. Rátesszük a kockára vágott paradicsomot és babérlevelet. Lassú tűzön főzzük tovább, hogy a hús nedvei előjöjjenek. Rátesszük a zúzott fokhagymát, sóval utánaízesítjük és készre főzzük. Ha igazi pörköltet szeretünk, a vizet csak mosogatásra használjuk, vagy pedig, ha már lánggal ég! Folyadékpótlásra esetleg 1 dl száraz vörösbort használhatunk, de ez elhagyható vagy étkezés után is elfogyasztható. A pörköltet köményes főtt burgonyával kínáljuk, ecetes alm paprika vagy uborkasaláta illik hozzá.

J ó é t v á g y a t !

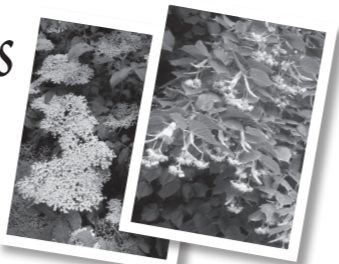
KISECSET a történelemben 3.

Egy, még Mária Terézia által rendelt és szlovák nyelven készült felmérés szerint a Kiscsetet magukénak mondó földesurak viszonyát jobbágyaikhoz semmi szabályozta. Így a megtermelt felesleget ők Vác és Gyarmat piacaira vihették eladni. Feljegyezték, hogy „a falu határa hegyes, így a zápor gyakorta lefordja a földet a szőlőkről és a szántókról és elborítja a réteket.” Miután nincs a robot szabályozva, a jobbágyoknak annyit kell dolgozniuk, amennyit a földesúr parancsol. Mindezen felül Prónaynének jár minden házhelytől 4 Ft készpénz, 1 tyúk, 14 tojás és 1 icce vaj, Prónay Pálnak 2 Ft, 1 icce vaj és tojás, Kóródynek 1 tyúk és 20 tojás, Telekynének pedig 1 tyúk. Kilenced ninc, hetedet adnak. Az adatszolgáltatás aláírói Ordasszky Pál bíró, Bíró Jakab törvénybíró, Pintér János és Hapa Jano esküdtek voltak.

(Folytatjuk)

Bodza és hárs–téli a legjobb társ

Ilyenkor, télvíz és a meghűléses betegségek idején jól járnak mindazok, akik a nyáron, június-július folyamán begyűjtötték és megszáritották a bodzavirágot, a kamillát és a hársvirágot. Ezekhez a növényekhez Kiscseten is könnyen hozzájuthatunk.

A bodza virágjában egy sor értékes anyag - flavonoidok, klorogén sav, illóolaj, glikozidok, kálium, A-, P-, B-vitaminok és niacin - található. Akkor gyűjtjük a virágokat, amikor a bogernyő közepén lévő virágok még nem nyíltak ki. Vigyázni kell arra, hogy mindig száraz időben vágjuk le azokat a szárról. Az eső után gyűjtöttek könnyen megbarnulnak. A jól kezelt virág megtartja sárgásfehér színét és jellegzetes illatát. Keretre kifeszített laza szövésű anyagon, pl. függönyön, s lehetőleg félárnyékban szárítás. Ezt követően a bodza virágait lemorzsolhatjuk a szárról. A hársfavirágot mindig a fellevéllal együtt gyűjtjük. A virágok kibomlásuk után a leggazdagabbak hatóanyagokban. A nagylevélű hárs nyálkaanyagokat, cseranyagokat, flavonoidokat és kevés illóolajat is tartalmaz. Dr. Oláh Andor, a természet patikájának nagy tudora megfázás és influenza idején mindenkinek nagyon ajánlja a hárs-bodza-kamilla gyógyteakeverékből főzött teát. Hogy ez hatásos, azt magam is megerősíthetem. Tegyük 1 evőkanálnyit belőle egy kancsóba és forrázzuk le vízzel. Hagyjuk lefedve legalább

5 percig, majd mézzel ízesítve fogyasszunk belőle még melegen naponta legalább 3-5 pohárral. A tea elfogyasztása után jól takarózzunk be. A bodza és a hárs vírus- és baktériumellenes hatásúak, csillapítják a köhögést, erősítik az immunrendszert, s azon kívül jól meg is izzasztják az embert. Az izzadás révén ráadásul méregtelenítő hatást is kifejtenek. Görcsös köhögés esetén kamillát is tehetünk a teakeverékbe. Ezzel a vírusellenes hatás is fokozottabbá válik. A betegség megelőzés és módjában mindig vegyük figyelembe, hogy az izzasztás megterheli a keringési rendszert. Megfázás esetén egyébként fogyasszunk sok C-vitamin tartalmú italt: naracs-, citrom-, grapefruitlevet, sárgarépa-levet, almalevet. A húslevest és a tejtermékeket ilyenkor jobb kerülni. A bodzavirág és a borsmenta leveleinek főzetével duzzadt, a munkától fáradt lábaink számára frissítő lábfürdőt is készíthetünk: 3 evőkanál száritott bodzavirágot és 1 marék borsmentalevelet 1 l vízben főzzünk pár percig. Amikor a főzet kellően kihűlt, adjuk a lábfürdő vizéhez. Mozgassuk benne legalább 10 percig a lábainkat.

Markovics Vera

TALÁLKOZÓ

A kisceseti Élhető Falunkért Egyesületnek megalakulása óta szándéka, hogy hivatalos formában is fölvegye a kapcsolatot az Önkormányzattal. Volt ugyan már sikeres közös megmozdulásunk, de a hosszú távú együttműködés módjáról, technikájáról eddig még nem eshetett szó. Mivel meghirdetett programjaink, céljaink azonosak, időszerűnek látjuk, hogy találkoztól ajánljunk a képviselő-testületnek, ahol áttekinthetnénk, hogyan,

milyen területeken tudja az egyesület segíteni az önkormányzati munkát, hogyan egyeztessük a falu fejlődését segítő pályázati tevékenységünket, illetve előterjeszhetnénk azon javaslatainkat, melyek csekély ráfordítással, vagy akár pénzeszközök nélkül is szolgálhatják a falu javát. Február hónapban tehát kezdeményezni fogjuk a találkozót. A kapcsolatfelvétel eredményéről a Hírmondó tavaszi megjelenésekor beszámolok.

Wágler László
az Élhető Falunkért Egyesület elnöke

Ördögűzés

Kis szerkesztőség vagyunk, s bár igyekszünk minden poszton maradéktalanul megfelelni a szakma igényeinek, előző számunk megjelenése után látnunk kellett, hogy mint nyomdai korrektorok, csúnyán leszerepelünk – a nyomda ördöge ezúttal felülrekedett; sajnálatos módon már csak a ki nyomtatott lapban vettünk észre néhány hibát, és különösen kellemetlen, hogy ezek személyneveket is érintettek. Ezúton kérünk elnézést **Pribelszki Mónikától, Zahar Margit** hozzátartozóitól és minden Olvasónktól a hibákért. ...és hogy ez ne történhessen meg többet „büntetlenül”, azt ajánljuk gyekeknek és felnőtt olvasóinknak is, csipjék fülön a nyomda

ördögét. Aki a lapban helyesírási, vagy akár elütési hibát talál, és azt elsőként mondja be a **06 (30) 932 4588**-as hibavadász telefonszámon, azt hibaként 1 db 10 dkg-os tejszokoládéval jutalmazzuk. A nyertesek nevét és a bejelentések idejét következő számunkban közreadjuk. Lássuk tehát, ki a legszemfülesebb! Sikeres vadászatot!

H I R D E T É S E K

Kisceseti érdekesség, vételre, eladásra, csereberére, munkaaajánlásra, munkavállalásra vonatkozó hirdetéseket a lapban díjtalanul megjelentetünk! Hívja telefonon a szerkesztőséget!

A Kisceseti Élhető Falunkért Egyesület szeretettel vár soraiba mindenkit, aki elfogadja az alapszabályban rögzített célkitűzéseit, tenni kíván a faluért és tagdíjat fizet. Az éves tagdíj rendszer tagok számára 5000 Ft, pártoló tagok számára 3500 Ft, nyugdíjasoknak 300 Ft.

Kisceseti HÍRMONDÓ
Kiadja a Házi Világ Kft. 1026 Budapest, Trombitás utca 26. Szerkesztő: Léderer Pál - Fotó és lapterv: Fodor Attila Szerkesztőség: 1026 Budapest, Trombitás utca 26. Telefon: 06 (1) 331-4207, 06 (30) 932-4588, (30) 515-7049 E-mail: swaga@t-online.hu - Megjelenik: két hónapoként Fogyasztói ára: 50 Ft - Az éves előfizetés díja: 300 Ft (Az éves előfizetést kisceseti lakosok számára az Élhető Falunkért Egyesület díjválválással továbbra is biztosítja.) Következő számunk 2011. márciusban jelenik meg!

A kisceseti
civil
szféra
fóruma

Hogyan tovább?

Előző számunkban megírtuk, hogy szándékunk a Hírmondót az Önkormányzat rendelkezésére bocsátani és a jövőben a testülettel közösen szerkeszteni. Azt is megígértük, hogy a kapcsolatfelvétel részleteiről és eredményeiről beszámolunk. Mint azt az itt lakók már észrevették, a közös vállalkozás nem jött létre. Bár ajánlatunk időben elkészült, az végül megsemmisült el az Önkormányzathoz, így érdemi válasz sem születetett.

Lassan, gyorsan

A szerkesztőség ajánlata egy, a magunkra is mindenkor érvényes etikai kódex alapvető elvárásain kívül semmilyen módon nem korlátozta volna az Önkormányzat szerkesztői jogosítványát. Ezt az Egyesület vezetősége is támogatta, de olyan jelentőségű döntésnek ítélte, amit a tagság egyetértésével akart meghozni és a döntést az egyesületi közgyűlésen kívánta megszavaztatni. Ez azonban rendkívül nehézkes és lassú eljárás és erre, akkor jól láthatóan, már csak ez év elején kerülhetett volna sor. Az Önkormányzat pedig haladéktalanul elindította saját lapját, a Kiscseti Újságot.

Változó, változatlan

Kiscset tehát olyan médianagyhatalom lett, ahol az igazgatási- és a civil szféra is önálló sajtóterméket mondhat magáénak. Ami a Hírmondót illeti, létrejöttét egyetelműen az egyesületnek köszönheti, de elindítói nem az egyesület szócsövénnek, hanem az egész faluközösség fórumának szánták. Ennek megfelelően az új helyzetben még inkább a kisceseti emberek, a civil szféra lapja kívánunk lenni. A kiegyensúlyozottság érdekében a jövőben az egyesület vezetősége sem vesz részt a szerkesztésben, a szerkesztőség teljes függetlenségben dolgozik tovább. Alapelveink azonban továbbra sem változnak; minden Kiscseti lakos bármikor szabadon megszólalhat az újság hasábjain. Ez értelemszerűen vonatkozik az Önkormányzatra és az Egyesületre mint szervezetre, illetve mindkét szervezet tagjaira egyenként is, ha önálló mondanivalójuk van. A továbbiakban a Hírmondóban szignálás nélkül megjelenő írások – mint az a sajtóban általában elfogadott – a szerkesztőség egységes álláspontját tükrözik, a szerző (vagy intézmény) nevével jelzett cikkek pedig kizárólag a közreadót képviselik.

Nyitott ablak

Célunk továbbra is az, hogy lapunk egyrészt közösségformáló fórum, másrészt a falu előtt álló feladatok megoldásának segítője legyen. Ebből a szempontból az is fontos – és éppen azért, mert nagyon kis település vagyunk. – hogy értékeinket, eredményeinket a külvilággal is megismertessük. A falu presztízsének emelkedése pedig kedvezően hathat vissza a helyi folyamatokra. Ezért ez évtől a Hírmondó minden számát eljuttatjuk a környező települések önkormányzataihoz, egyesületeihez, a megyei, illetve az országos igazgatási fórumokhoz is. Hat-hat példány pedig hivatalból az Országos Széchenyi Könyvtárba kerül.

CSILLAGJÁRÁS KISECSETEN

Múlt év december 12-én valódi közösség tartott karácsonyváró ünnepet a falu kultúrtermében. A meleg hangulatú rendezvény az Önkormányzat és az Egyesület első közös megmozdulásának eredménye volt. Az estét a Terézvárosi Szent Család Plébánia színjátszó csoportjának fellépése tette emlékeztetéssé. Meghívásukra Takács Hilda, az egyesület alelnöke tett javaslatot, illetve a szükséges előszervezési munkát is ő végezte. A társulat fellépti díj nélkül vállalta az előadást, utaztatásukról viszont a falunak kellett gondoskodnia. Utaztatásuk kedvező feltételekkel történt megszervezése a szintén egyesületi tag Szanyi Katalin érdeme. Az Önkormányzat pedig nem csupán a kezdeményezés mellé állt, hanem szépen kivitelezett meghívót készítetett, és aktív részvétele az estét családias hangulatú, valódi közösségi élménnyé tette. A rendezvény költségeit az Önkormányzat és az Egyesület megosztva viselte.

A fagyos decemberi délutánon jó volt a fűtött, meleg helyiségbe lépni. Az ünneplőbe öltöztetett terem szépen díszített fenyőfával, a színpadon karácsonyi dekorációval várta a közönséget. A helyiség gyorsan megtelt, minden korosztály képviseltette magát. Gyerekek, idősek, felnőttek szinte azonos számban jöttek el. Végül már csak álló hely maradt. Az ünnepi műsor hamarosan megkezdődött. Elsőként Miklián Csilla köszöntötte a megjelenteket és a társulatot, majd Kacsári Éva két szép karácsonyi verssel teremtett ünnepi hangulatot.

Az előadását megelőzte a játék rendezőjének, Kilián (Istvánné) Viktóriának bevezetője, aki elmondta, milyen források felhasználásával állította össze a rendhagyó misztériumjáték szövegét, és hogy a kutatás során milyen kultúrtörténeti érdekességekre bukkant. Ezeket részletesen ismertette a hallgatósággal. Elmondta, hogy a hagyományos betlehemi történet most úgy áll elő, hogy a cselekmény három szerkezeti egységét a történelmi Magyarország három különböző vidékéről származó forrás adja, a történet

íve azonban változatlan maradt. Nevezetesen az első rész, a Szálláskeresés erdélyi, csíktapolcai népi hagyomány nyomán állt össze. A második, a Pásztorjáték forrása a Felvidékről, Rozsnyó környékéről származó, szintén 19. századi népi gyűjtés. A harmadik, a Csillagjárás eredete a legérdekesebb; ennek szövegét a 11. századi, Győri szertartáskönyvként ismert latin nyelvű kódex tartalmazza. A bevezető – minden túlzás nélkül – szabadgyetemi színvonalú volt, ugyanakkor olyan érdekesnek bizonyult, hogy a gyermekközönség figyelmét is végig lekötötte. Ezek után kezdődött meg a betlehemes játék a fiatal társulat előadásában. A szereplők életkora 7 és 20 év közé esik, többségük itt volt Kiscseten a korábbi évek előadásain is, így visszatérésük már szinte hagyomány. Fellépésük szép sikert aratott, a játék végén nézők és előadók már együtt énekeltek.

Ezután Moravcsik Éva néni emelkedett fel és egy verssel elmondott karácsonyi verssel tette igazán családiassá az estét. Majd a nézőtér mögött megterített asztalokon a kiscesetiek otthon sültöt finom süteményeikkel, az Önkormányzat teával, üdítővel vendégelte meg a társulatot és a jelenlévőket. A jó hangulatú, családiassá este a falu igazi karácsonyi ajándéka volt. Bizonyos, hogy akik eljöttek, ezzel az érzéssel térhettek haza. Külön köszönet illeti ezért Miklián Csillát, Kacsári Évát, Császár Mónikát és Valkó Erikát, akik az est figyelmes háziasszonyai voltak, Mattikovszki Piroskát, Mattikovszki Nikolettét és Kacsári Lászlót a terem díszítéséért, Tóth Zsuzsát a meleg fűtött helyiségért és természetesen a szép karácsonyfa díszítőit, Antal Bencét, Antal Dorát és Császár Jázmint is.

Fodor Attila

Terjedelmi okokból Kilián Viktóriának az előadást megelőző bevezetőjében elhangzott rendkívül érdekes történelmi tényekről és rejtélyekről következő számunkban fogunk beszámolni.

Zöldülő Kisecset

Az elmúlt év novemberében került sor a Miklián Csilla polgármester által kezdeményezett faültetési akcióra. A díszcserje- és facsemetékét – korábbi ígéretének megfelelően – ő maga vásárolta és bocsátotta a falu rendelkezésére. A gesztus azért is figyelemre méltó, mert éppen a – helység több vitatott pontját is érintő – fakivágás volt az az eset, ami a faluközösséget végletesen megosztotta.

A kitűzött napon az önkéntesek már a meghirdetett időpont előtt összegyűltek az Önkormányzat épületénél, majd rövid eligazítás után szétoszlottak, megkeresve a már kitűzött ültetőhelyeket. Bár a tájat a korán jött hó beborította, a föld még nem volt fagyos, így a munka jó ütemben folyhatott, s a csemeték gyorsan elfoglalhatták új élőhelyüket. Az elszánt ültetőket, akik úgy harmincan lehettek, a szerszámok megtisztogatása után for-

ralt bor és a jól végzett munka öröme várta. A megmozduláson az Egyesület is képviseltette magát.

-fa-

Mobil Betlehem

Ismét kedves szokás lett Nógrád-szerte is az adventi Betlehem-állítás. Néhány éve még csak a környező falvakban bukkant fel az utak mentén a betlehemi jelenet, az elmúlt év decemberében azonban már a kisecseti Önkormányzat épülete előtt is találkozhattunk vele. Ez így egészen pontos, de megjegyzendő, hogy a mi Betlehemünk már 2009-ben megszületett, csak akinek nem akadt dolga az idő tájt a falu felső felén, vagy nem tudott ottlétéről, az csak az idén találkozhatott vele. A helyszínválasztás tehát ezúttal szerencsésebbnek bizonyult, így többeknek is öröme lehetett benne. Mint Kacsári Lacitól megtudtuk, a jól kitalált „mobil Betlehem” mostani felállításá és berendezése Füleki József brilliáns csavarrhúzó kezelésének és a hivatal berendezést végző dolgozóinak köszönhetően egy órán belül megtörténhetett. Persze nem ez a legfontosabb; elkészítése igazi alkotóközösség munkájának eredménye. Az asztalos és ácsmunkát Füleki József, Hevér László, Kacsári László és Valkó János vé-

Mit hoz, mit visz?

Kisecset és a falusi turizmus

A 2011. évtől a Kisecsetre látogató turisták, ha az éjszakát is itt töltik, idegenforgalmi adót kötelesek fizetni. Így rendelkezett az önkormányzat, élve a törvény biztosította lehetőséggel. A rendeletet a testület nyilvánvalóan jó szándékkal, a falu érdekében hozta, hiszen az itt működő idegenforgalmi vállalkozások bevételeiből így az önkormányzati kassza is részesülhet. Tudomásunk szerint a faluban (időszakosan) két vendégház működik. Ezeknek, a már bejárattott vendéggörrel rendelkező vállalkozásoknak az adó megfizetése nem okozhat különösebb problémát, hiszen a vendégeikkel tudathatják: nem ők emelik áraikat, hanem az önkormányzat adóztatja meg az ide látogatót. Kínossá válik azonban a helyzet, ha a látogatók megkérdézik, mit is nyújt ezért, a környéken példátlanul magasra emelt, 300 forintos díjért a megye egyik legszegényebb infrastruktúrájával rendelkező falva – persze a természet szépségét és az emberek kedvességét leszámítva! *(Budapest centrumában, egy személyenként 10 000 forintos szállodai éjszaka után fizetnek a vendégek 300 forint adót.)* Van-e járható út, pihenőpark, sétány, kerékpárút, kulcsos ház, sportlehetőség, játszótér, vendéglátó hely, bármilyen program, szolgáltatás, vagy akár csak egy szerény bódé, ahol legalább egy üdítő lehetne vásárolni?

szérény közelítés, ebből már számottevő bevétel várható. Nem is beszélve arról, hogy a kertekben termelt zöldség, gyümölcs, esetleg tojás vagy hús így minden utánjárás nélkül, helyben értékesíthető!

Vetni és aratni

Hogy Kisecseten is meghonosodhasson a közösség számára is hasznos, jövedelmező falusi turizmus, azért az Önkormányzat is sokat tehet. Például, ha a most megjelent rendeletet úgy módosítaná, hogy a saját tulajdonú lakóházában 1, vagy csak 2 szobát kiadó, 2011-től regisztrált falusi szállásadók a tevékenység meghatározott, kezdeti időtartamára mentességet kapnának a most bevezetett adó megfizetése alól, az biztosan bátorítaná és nem elbizonytalanítaná az embereket. További segítség lenne a széles körű tanácsadás a lehetőségekről és az egyedi tanácsadás az egyes szálláshelyek kialakítására vonatkozóan. Ebben a munkában az Egyesület is felajánlotta segítségét a turizmus területén tapasztalatokat szerzett tagjainak részvételével. Mindez lendületet adna a kezdéshez, ha pedig szélesebb körben indulna be a tevékenység, akkor már az Önkormányzat sem csak jelentéktelen adóbevételre számíthatna.

Hol is van Kisecset?

Fontos persze az is, hogy a vendégházak iránt érdeklődők megtalálhassák az új lehetőségeket. Ezért a kisecseti szállásajánlatok megjelentetése az országos és megyei turisztikai honlapokon feltétlenül szükséges. Még fontosabb volna aktualizálni és működtetni a falu hivatalos honlapját, ahol az általános információk között ezek a szálláslehetőségek, akár fotókkal is, megjelenhetnének. Ne felejtjük el, a falutól kőhajításnyira halad az Országos Kék Túra útvonala és az a bizonyos bakancsos turizmus ismét feléledőben van. ...ha pedig eljön az este, a gyaloglók nem a luxus szálláshelyeken vágnak megpihenni. Az eszeti hétvégi házak tulajdonosai is gyakran keresnek szálláshelyet, ha barátait vagy rokonaikat maguk nem tudják elhelyezni éjszakára. Végül, nagyobb társaságok bejelentkezése esetén, a két, már működő vállalkozás is átírányíthat vendégeket az új szobakiadókhöz, akik, ha okosan élnek a fent említett lehetőségekkel, kialakíthatják a maguk vendéggörét. A kiépült falusi turizmus rendszere ilyen alapokon már sikeresen működik több környező településen, többek között a szerkesztőink által most meglátogatott Terényben is.

Imaóra az egységért

A Krisztus-hívők egységéért megrendezett egyetemes ima hét (január 17–24.) keretében a kisecseti katolikus közösség tagjai is részt vettek a romhányi katolikus templomban meghirdetett imaórán január 22-én, szombaton. Ezen a meghitt, szép gyülekezésen a katolikus híveken kívül a református, az evangélikus és a baptista gyülekezetek hívei és lelkipásztorai egységet alkotva imádkoztak és énekeltek.

Köszönjük, hogy az önkormányzat részéről Kacsári László – szabadnapja feláldozásával – segítséget nyújtott a résztvevők szállásításával. Az esemény alkalmából álljon itt a Salvatoris Lelkigyakorlatos ház idei mottója: *„Mindenek fölött pedig szeresétek egymást Mert ez a tökéletesség köteleke.”*

Szanyi Katalin

Erre járt a Mikulás

december elején, a kisecseti gyerekek nagy öröme. A látogatót illő tisztelettel, kis ünnepségen fogadta a falu. Mire azonban elért hozzánk, már nagyon lapos volt a zsákja, hiszen útközben sok gyerekkel találkozott. Így aztán elfogadta az Önkormányzat segítségét, hogy játékokkal ajándékozhasa meg a gyerekeket. Polgármesterünk pedig még egy-egy mikuláscsomaggal töltötte meg az ajándékokat. Sőt – a hírek szerint – a Krampusz hálálatlan szerepét is vállalta a gyerekek kedvéért.

Eligazító tábla – Terény rövid történetével – a Falumúzeum előtt

A terényi tájház kulturális programok helyszíne is. Vizes blokkjának megépítéséért az egyesület sikeresen pályázott

Lélektől lélekeig – Terény

Valamikor régen, Becske felé szekéren is gyorsan eljuthatott az ember fia Terénybe. Ma jó nagy kerülővel, Kéthodony, Szente, Debercsény, Magyarnándor és Cserháthaláp érintésével és olyan kátyúkat kerülgetve ériük el az alig több mint 400 lakosú falucskát, amelyek között itt-ott aszfaltdarabok is felfedezhetők. (Persze, a kátyúsűrűségi versenyt Kisecset nyerné meg.)

Tanulni, tapasztalatokat szerezni megyünk Terénybe. Hallottuk és az interneten is olvastuk, hogy a faluban hosszú évek óta élénk civil élet zajlik, több civilszervezetben szorgoskodnak az önkéntesek egymással és az önkormányzattal is együttműködve a falu élhetőbbé és vonzóbbá tétele érdekében. Már ezek pusztá felsorolása is beszédes: *Terényért Közalapítvány, Faluvédő és Segítő Egyesület, Arttéma Művészet Határok Nélkül Egyesület, CSERFA Cserhádi Falvak Szövetsége a Vidékért Közhasznú Egyesület, Kiscserhát Sport Egyesület, Szanda – Terény – Váralja Polgárőr Egyesület, Szlovák Kisebbségi Önkormányzat, Gyermekönkormányzat, Johannita Segítő Szolgálat, Szlovák Klub, Nyugdíjas Klub, Kalácska Népdalkör, Gyerekjátékszobáz.* Mi a Faluvédő és Segítő Egyesület elnökétől kértünk időpontot, hogy első kézből kapjunk információt egy, a miénkhez sokban hasonló adottságú település egyik sikeres civilszervezetének munkájáról.

Alázatos gyűttmentek

Környei Alice három munkatársával fogad az egyesületnek az önkormányzat tulajdonában lévő, a Teleháznak és az eMagyarország pontnak is helyet adó, egyszerűen berendezett két helyiségből álló fődahiszállásán, a könyvtár épületében. Az egyik asztalon számítógép, képernyőjén az egyesület által szervezett rendezvények képei futnak. Mint megtudjuk, éppen egy, az egyesület munkáját reprezentáló dokumentációs összeállítást készítenek egy pályázat keretében, annak a fotóit láthatjuk. Nagytör nézünk, amikor megtudjuk, hogy a segítők egyike az egyesület alkalmazottja. Környei Alice felidézi a kezdeteket, amikor, az ezredfordulón egy csapatnyi ember, a huszonegyedik órában összefogott, hogy segítsenek megmenteni a falu értékeit. Nem mindegy, hogy valaki csak használni, kihasználni akarja-e a falut, vagy pedig becsüli, és megtartani kívánja a talált értékeket, azok számára is, akik itt élnek – halljuk az elnök asszonytól. Óriási energiával vetették magukat a munkába, és nemcsak a házak, hanem a „teremtett és épített örökség” együttesének megóvására szövetkeztek. Vendéglátónk szavaiból kicseng, hogy szerinte az lenne az ideális, ha nem csak a házakat tennék rendbe az emberek, hanem arra is törekednének, hogy a szellemiség, amely oda beköltözik, szintén olyan lenne, mint anno, lakóinak idejében volt.

A terényi faluvédőknek szerencsésük volt, mert az akkori polgármesterrel – aki falusi tanítóként nagy tekintélynek örvendett a településen – gyorsan szót értek, és hamar kitűnő lett a kapcsolatok. Az előjárót meggyőzte, hogy a „gyűttmentek” a faluban élők, a teremtett és az épített környezet iránt egyaránt alázattal viselkedtek.

Meghallgatni az öregeket

Hamar rájöttek, hogy a legsürgetőbb feladatuk a hagyományok felkutatása, megismerése, és megóvása. Kezdetől arra törekedtek, hogy minél több helyi ember lépjen be a hivatalosan 2002-ben bejegyzett egyesületbe, függetlenül attól, hogy kinek milyen az érdeklődési köre. Voltak, persze félreértések, hogy majd mint civil szervezet pályázatokkal úgy tudnak pénzt szerezni, hogy abból a megélhetésre is jusszon. Ennek így is kell lennie, teszi hozzá Környei Alice, csak a sorrend nem ilyen: előbb önjuttalmazó módon kell bekapcsolódnai a civil életbe, hogy később a közös munka eredményeiből mindenki részesedhessen. Mint mondja, nem volt egyenes ívű a fejlődés; az indulás óta a társaság egy része lemorzsolódott, s amikor új ember került a polgármesteri székbe, jó ideig vele sem volt felhőtlen az egyesület viszonya. De a civileket nem tántorították el a nehézségek.

Az egyik legfontosabb teendőjüknek az örökséget magukban hordozó öregekkel való foglalkozást tekintették, ők viszont a legkönnyebben a kicsik, az unokák révén érhetőek el. Így két fontos réteget is bővíthettek gyűjthettek: a legfiatalabbakat és a legidősebbeket; előbbieket számára felfedezés volt megismerni a nagyszülők egykori világát, utóbbiak pedig szinte meghatalodtak attól, hogy feléjük fordult a figyelem, és hasznosnak érezhettek magukat.

– Az idős falusi ember, magyarázza Környei Alice, vágja az együttlétet. Azért ül otthon esténként és nézi a televíziót, mert szétesett a közösség; de boldogan kimozdul, ha van rá lehetőség. „Meg kell hallani az öregeket” – fogalmaz az egyesületvezető.

Ford is beszállt

A civilek – a Szlovák Kisebbségi Önkormányzat helyi szervezetével – szép lassan összegyűjtöttek annyi régi használati tárgyat, hogy azokkal megtelt egy közben pályázati pénzen rendbe hozott Faluház, Tájház, ahol azóta rendszeresen tartanak foglalkozásokat, főleg persze gyerekeknek, és meg is mutatják a

L. P.